

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเตย
อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

จัดทำโดย : สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนเตย
เมษายน ๒๕๖๘

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

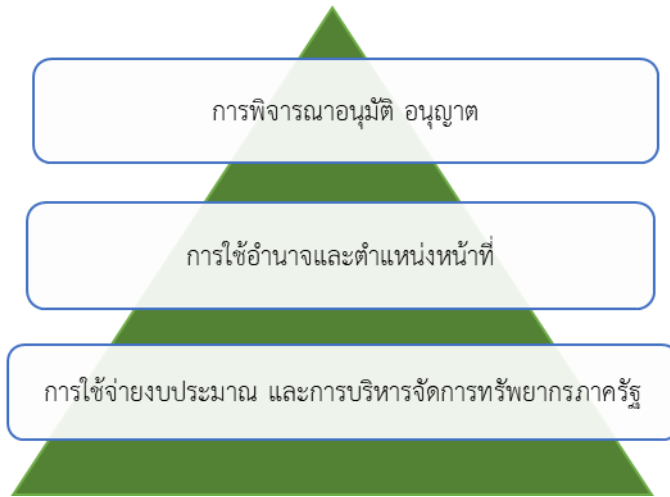
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

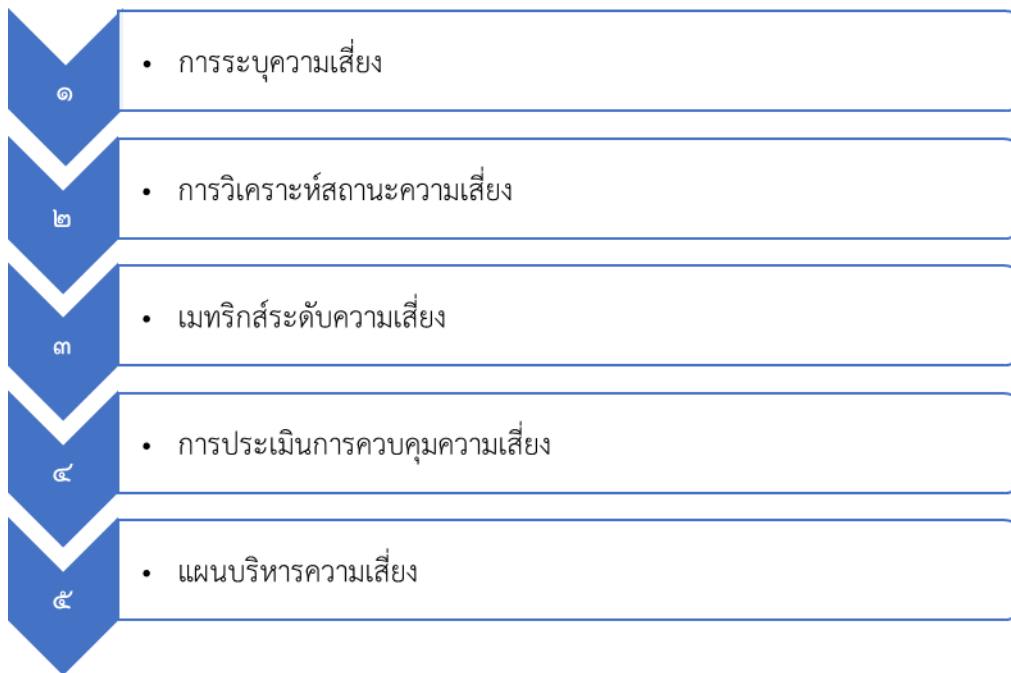
๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

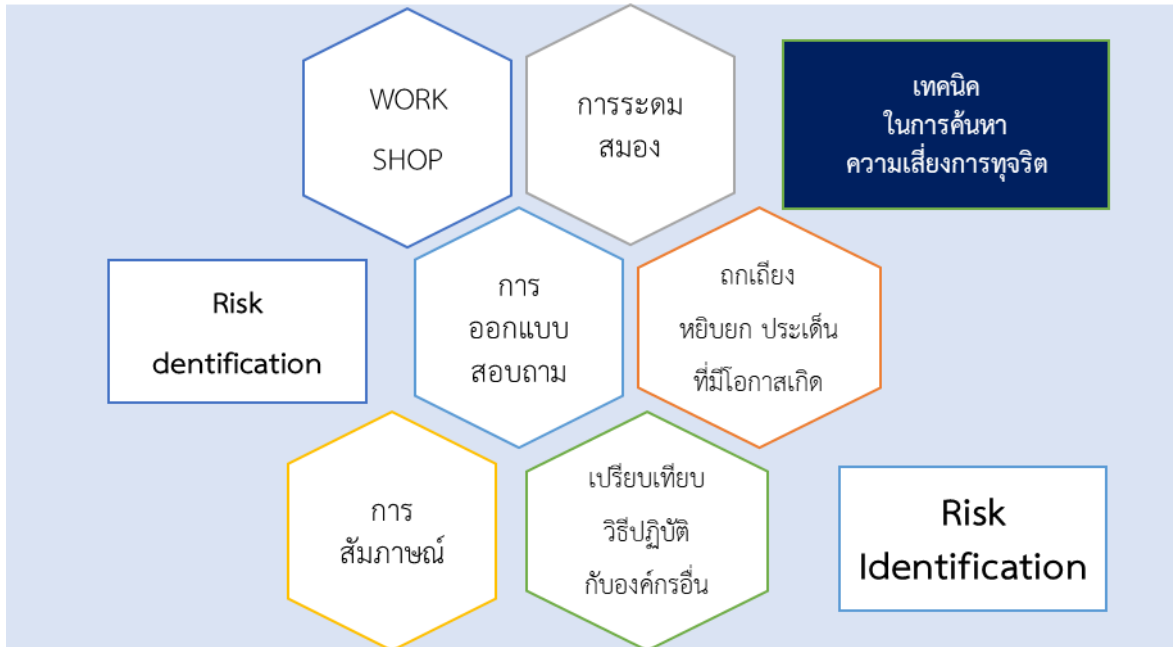

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนนี้ก็ได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/เหตุการณ์ที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน / เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสียหายแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสียหาย	ช่วงคะแนน
๑	ความเสียหายระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสียหายระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสียหายระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสียหายระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

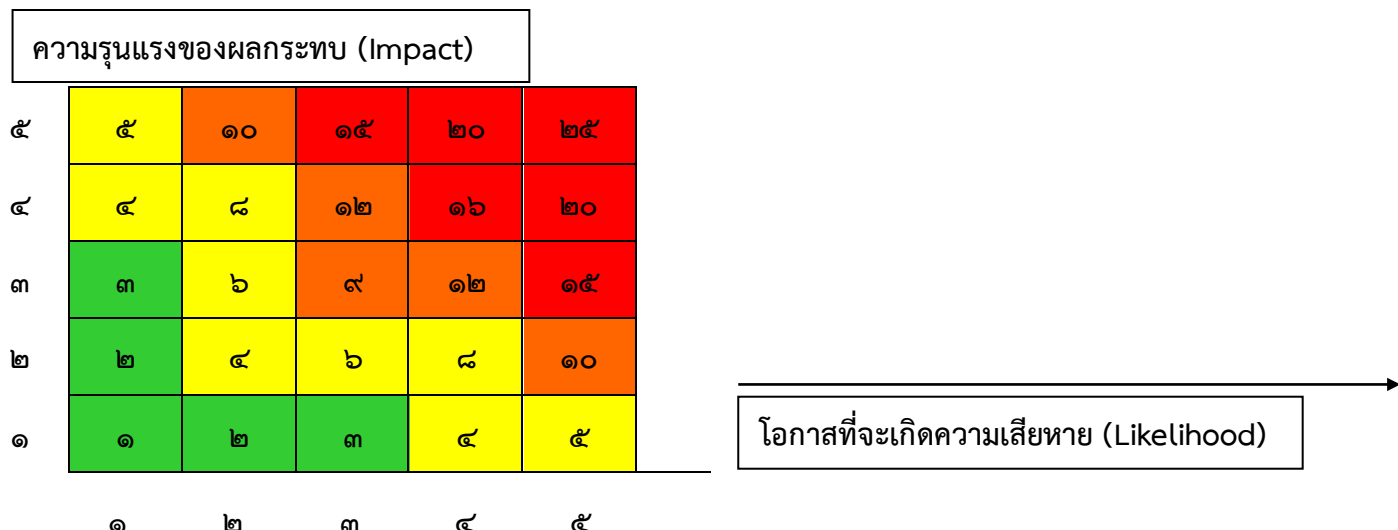
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสียหาย	คะแนนระดับความเสียหาย	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเสี่ยงของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑	การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อใช้ดุลยพินิจให้ความเห็นชอบ เพื่อพิจารณาอนุมัติอนุญาตไม่เป็น มาตรฐานเดียวกัน	ต่ำ	๑. ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานแสดง เจตนากรณีไม่รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)	๑. ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานแสดงเจตนากรณีไม่รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)
๒	รับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้าง อาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่าน มาตรฐาน	ต่ำ	หน่วยงานมีการจัดประชุมทบทวนความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และมีการอบรมเสริมสร้างคุณธรรม และ จริยธรรม ให้ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่เห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ปฏิบัติหน้าที่ ด้วย ความซื่อสัตย์สุจริตอยู่เสมอ	หน่วยงานมี เรื่อง ร้องเรียนในประเด็น การ รับ สินบนเกี่ยวกับการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ อำนาจความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลดลง
๓	การรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่อดำเนินการ อนุมัติ อนุญาต แม่เอกสาร หรือหลักฐาน หรือเงื่อนไขที่กำหนดไม่ ครบถ้วน	ต่ำ	เจ้าหน้าที่จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และแสดง แผนผังการปฏิบัติงาน (Work flow) โดยมีขั้นตอน การปฏิบัติงาน และ กรอบ ระยะเวลาชัดเจน	หน่วยงานจัด ทำแผนผัง การ ปฏิบัติงาน (Work flow) โดยมี ขั้นตอนการปฏิบัติงานและกรอบ ระยะเวลา ชัด เจน และนำไป ประชาสัมพันธ์ ณ จุด ต่างๆ ของ สำนักงาน
๔	การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของราชการ	ต่ำ	การนำรถยนต์ส่วนตัวไปเติมน้ำมันเชื้อเพลิงโดยใช้ใบ เบิกน้ำมันเชื้อเพลิงของทางราชการ	-จัดทำทะเบียนคุมการใช้รถยนต์ -จัดทำทะเบียนคุมการเบิกจ่ายน้ำมัน เชื้อเพลิงของรถยนต์แต่ละคัน

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕	กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างและจัดหา พัสดุ - ความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับ ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ	ปานกลาง	<p>๑. หัวหน้าหน่วยงานมีการกำชับ ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้บุคลากรในหน่วยงาน</p> <p>๓. มอบนโยบายของผู้บริหาร การเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกสุจริต รวมถึง การกำหนด มาตรการขึ้นมาควบคุม</p>	<p>๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ จากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ</p> <p>๒. การร่างขอบเขตและ คุณลักษณะของงานฯ เป็นตามมาตราฐานและหลักเกณฑ์ฯ ได้สินค้าที่มี คุณภาพเหมาะสมกับราคา</p> <p>๓. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นไปตาม ขอบเขตและคุณลักษณะของงานจัดซื้อหรือจ้างสินค้ามีคุณภาพตาม มาตรฐานที่รัฐกำหนด</p>
๖	การเบิกจ่ายเงินโดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจผ่านระบบ KTB Corporate Online	ต่ำ	บุคคลและเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานอาจเกิดข้อผิดพลาดและทุจริตในการใช้งานในระบบการรับและการจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online	<p>๑. จัดทำคำสั่งกำหนดตัวบุคคลที่มีสิทธิ ใช้งาน ในระบบ KTB Corporate Online</p> <p>๒. บุคคลและเจ้าหน้าที่ ทำนำเข้า ข้อมูลและบุคคลที่ มีหน้าที่อนุมัติ ได้เก็บรักษา รหัสตัวบุคคล เพื่อเข้าใช้งานในระบบให้ปลอดภัยเป็นความลับ และเปลี่ยน รหัสทุก ๓ เดือน</p> <p>๓. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีในการรับเงินและ จ่ายเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านระบบ KTB Corporate Online</p>

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	(ต่อ)			๔. ตรวจสอบ ความถูกต้องของรายการโอนจ่ายเงิน เมื่อได้รับแจ้งอนุมัติ และรายงานสรุปความเคลื่อนไหวของบัญชีเพื่อเป็นหลักฐานในการ ตรวจสอบ
๗	การนำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้ส่วนตัวเสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง	ต่ำมาก	-จัดทำทะเบียนคุมในการใช้งานและเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด - ปลูกฝังจิตสำนึกให้กับบุคลากรในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้ได้ประโยชน์และคุ้มค่า	-ตรวจเช็คคลงสมุดคุมทุกครั้งที่มีการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล
๘	การบริหารงานบุคคล การคัดเลือก บรรจุ แต่งตั้ง โอน ย้าย การประเมิน เลื่อนระดับ	ปานกลาง	๑. มีการประชาสัมพันธ์ประกาศรับสมัครอย่างเปิดเผย ๒. จัดทำ ประกาศนโยบายไม่รับเงินและของขวัญ No Gift Policy และแจ้งเวียนให้บุคลากรทราบและถือปฏิบัติ ๓. มาตรการเปิดเผยข้อมูลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลแก่ สาธารณะ	๑. จัดให้มีการประกาศรับสมัครอย่างเปิดเผย ๒. จัดให้มีประกาศผลการคัดเลือกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ๓. ประกาศนโยบายไม่รับเงินและของขวัญ No Gift Policy ๔. มาตรการเปิดเผยข้อมูลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลแก่ สาธารณะ ๕. มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล ๖. มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน